

50. OBLJETNICA KLINIKE ZA ORTOPEDIJU LOVRAN

Matovinović, Damir; Gulan, Gordan

Source / Izvornik: **Medicina, 2003, 40, 67 - 69**

Journal article, Published version

Rad u časopisu, Objavljena verzija rada (izdavačev PDF)

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:184:682226>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-24**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the University of Rijeka, Faculty of
Medicine - FMRI Repository](#)

50. OBLJETNICA KLINIKE ZA ORTOPEDIJU LOVRAN

50th ANNIVERSARY OF CLINIC FOR ORTHOPEDIC SURGERY LOVRAN

Zgrada u kojoj je danas smještena Klinika za ortopediju Lovran izgrađena je 1909. godine po narudžbi Josepha Marchala. Projekt je izradio bečki arhitekt Alber Pio, a gradilo ju je građevinsko društvo *Union* iz Beča.

Građena je poput palača, sa 120 soba i nizom pratećih prostorija. Zgrada je smještena na vrhu blage uzvisine pretvorene u park s travnjacima, koja dominira u pejzažu Lovrana, a uza samu morsku obalu koja se na tome mjestu pretvara u mali zaljev. Smještaj ovog objekta bio je i ucrtan na priviznom, generalnom, regulacijskom i parcelacijskom planu za Lovran i Istru već davne 1898. godine. Prvotno je to bio *Grand hotel Laurana* koji tijekom Prvoga svjetskog rata prelazi u vlasništvo talijanske vojske, a 1943. godine ga preuzimaju Nijemci. Tada se zgrada dijelom koristila kao bolnica u kojoj su zbrinjavani ranjenici, a istodobno je bila vojarna i zatvor. Po završetku Drugoga svjetskog rata u cijelosti postaje općom

vojnom bolnicom. Jedan od prvih voditelja bolnice bio je dr. Vinko Frančišković, a potom dr. Vladimir Ražen. Ministarstvo zdravlja predalo je bolnicu u civilno vlasništvo 1953. godine, a ustanova je proglašena referalnim Zavodom za liječenje koštano-zglobne tuberkuloze. Iz

Ortopedske bolnice Kraljevica u lovransku su bolnicu došli dr. Aleksandar Manzoni i dr. Zvezdan Stella. Dr. Manzoni je postao ravnatelj i tu dužnost obavljao je do 1956. godine. Budući da je bilo sve više bolesnika koji su se koristili uslugama bolnice, prvi se put odobravaju specijalizacije iz ortopedije. Tada su u bolnicu došli raditi

dr. Boris Domic, dr. Petar Kripels, dr. Josip Pekota, dr. Josip Zergolen, dr. Zdenko Alkier, a iz Kraljevice dr. Josip Rodi. Godine 1956. iz riječke je bolnice u bolnicu Lovran preseljen ortopedski odjel. Tako se liječničkoj ekipi u Lovranu pridružuju dr. Zdenko Šporn, dr. Jugoslav Andrić, dr. Ivo Parac i dr. Ante Rošić, pa je time

objedinjena ortopedska služba za potrebe čitavoga područja Rijeke i okolice. Te godine dužnost ravnatelja preuzima doc.dr. sc. Zvonimir Mihelić iz Traumatološke bolnice u Zagrebu. U to su vrijeme još uvijek najveći dio hospitaliziranih bolesnika oni s koštano-zglobnom tuberkulozom. Sobe su bile pune pa je katkad u bolnici bilo smješteno i do 300 pacijenata. Liječenje je bilo dugotrajno, a nerijetko su pacijenti ležali u bolnici i više od šest mjeseci. Operacije, najčešće kralježnice, obavljale su se u dvije operacijske dvorane. Anestezija se obavljala eterom, provodio ju je ortoped, a samo za zahtjevnije slučajeve honorarno je iz riječke bolnice dolazio dr. Ribarić. Padom incidencije koštano-zglobne tuberkuloze postupno raste broj drugih ortopedskih operacija, pa je 1956. godine bolnici, u skladu s potrebama u regiji, izmijenjena namjena te dobiva naziv Ortopedska bolnica.

Krajem 50-ih počela se razvijati fizikalna medicina, pa je za rehabilitaciju pacijenata izgrađen i bazen. Namjena bolnice ubrzo prelazi okvire regije i u njoj se liječe bolesnici iz svih krajeva zemlje. Važno je istaknuti da od prvih dana osnutka bolnica djeluje i kao traumatološka ustanova te zbrinjava pacijente s ozljedama sustava za kretanje. Godine 1976. bolnica je dobila naziv Ortopedska klinika, a 1993. mijenja naziv u Klinika za ortopediju Lovran, koji ima i danas. Umirovljenjem prof. dr. sc. Zvonimira Mihelića 1985. godine, dužnost ravnatelja preuzima doc. dr. sc. Jugoslav Andrić, a 1989. godine prof. dr. sc. Damir Matovinović koji obnaša tu dužnost i danas. Osnivanjem Medicinskog fakulteta u Rijeci, osnovana je i Katedra za ortopediju i fizikalnu medicinu koja djeluje pri Klinici za ortopediju Lovran kao nastavna baza. Na početku rada katedre, kada još nije

bilo habilitiranih nastavnika iz ortopedije, nastavu je održavao prof. dr. sc. Ferdinand Grospić iz Ortopedske klinike u Zagrebu. Od godine 1957. nastavu iz ortopedije izvodili su dr. Zvonimir Mihelić i dr. Zdenko Šporn. Godine 1962. dr. Zdenko Šporn je postao redovni nastavnik iz ortopedije na Medicinskom fakultetu u Rijeci, a 1964. nastavu iz ortopedije preuzeo je dr. Zvonimir Mihelić, tada u zvanju docenta. Dr. Zvonimir Mihelić izabran je u zvanje profesora 1981. godine, te je uz dužnost ravnatelja bolnice obnašao i dužnost predstojnika katedre. Njegovim odlaskom u mirovinu, na mjesto predstojnika izabran je doc. dr. sc. Jugoslav Andrić, a od 1990. godine tu je dužnost obnašao doc. dr. sc. Slavko Kožić. Danas Katedra za ortopediju i fizikalnu medicinu ima dva izvanredna profesora, dva docenta i višeg asistenta za predmet ortopedija, te docenta, predavača i višeg predavača za predmet fizikalna medicina, koji izvode nastavu na dodiplomskom studiju visokih i viših smjerova. Predstojnik katedre od 1997. godine je prof. dr. sc. Damir Matovinović.

Danas je u klinici zaposleno 150 zdravstvenih djelatnika, od kojih je 20 ortopeda, 1 specijalizant iz ortopedije, 3 fizijatra, 1 specijalizant iz fizijatrije i 6 anesteziologa. Klinika se bavi dijagnostikom i liječenjem ortopedskih bolesnika, a donedavno je dio bolničkoga stacionarnog kapaciteta bio namijenjen fizikalnoj medicini i rehabilitaciji. Danas je djelatnost fizikalne medicine i rehabilitacije organizirana kroz ambulantni rad, a glede ležećih bolesnika bavi se samo prijeoperacijskom i poslijeoperacijskom rehabilitacijom. Organizacija rada u bolnici i prostor bolnice uređeni su u skladu sa zahtjevima i potrebama ortopedije. Djelatnost klinike prelazi lokalne okvire, i znatan je broj bolesnika koji dolazi iz

drugih krajeva naše zemlje i iz inozemstva. Broj ortopedskih zahvata povećava se iz godine u godinu unatoč smanjenju broja bolesničkih kreveta, što govori o trendu smanjenja boravka pacijenata u bolnici i većem protoku operiranih pacijenata u skladu sa svjetskim standardima. Da bi se bolnički smještaj podignuo na višu razinu, prije tri godine izgrađeno je sedam jednokrevetnih i dvokrevetnih klimatiziranih apartmana opremljenih sanitarnim čvorom, televizijom i telefonom.

Krajem 80-ih godina godišnje je obavljeno između 600 i 800 operacijskih zahvata, a 1995. godine taj se broj povećao na 2937 operacija. Godine 2002. stacionarno je liječeno oko 4000 bolesnika i obavljeno je oko 3500 operacijskih zahvata, od čega 760 operacija ugradnje endoproteze kuka i koljena.

U bolnici svakodnevno rade 4 operacijske dvorane, a u polikliničko-konzilijarnoj zdravstvenoj zaštiti koja se obavlja u 4 ortopedске i 3 fizijatarske ambulante, godišnje se liječi oko 36.000 bolesnika. Značajno mjesto u kazuistici zauzimaju visokodiferencirani i zahtjevni rekonstruktivni operacijski zahvati koji se s uspjehom obavljaju po najstrožim svjetskim standardima, a s tim je ciljem pri klinici osnovana i koštana banka.

Od osnutka do danas klinika se razvijala u skladu sa svjetskim postignućima na području ortopedije i fizikalne medicine. Uvedene su i usavršene nove dijagnostičke i terapijske metode, a neki operacijski zahvati u našoj zemlji prvi su put izvedeni u ovoj klinici.

Znanstveno-istraživački rad isto je tako važan zadatak u svakodnevnom radu klinike i katedre. Rezultat tog rada velik je broj znanstvenih i stručnih radova objavljenih u citiranim svjetskim časopisima, magistarske i doktorske disertacije te velik broj diplomskih radova na sveučilišnim i stručnim studijama, koji su izrađeni na kliničkome materijalu i pod mentorstvom djelatnika klinike. Od osnutka Klinika za ortopediju Lovran tradicionalno organizira znanstvene i stručne skupove, predavanja i tečajeve s područja ortopedije i fizikalne medicine.

Tijekom ovih 50 godina rada Klinika za ortopediju Lovran nesebičnim je zalaganjem svih djelatnika, velikim ulaganjem u materijalne i ljudske potencijale prerasla u jednu od vodećih ortopedskih ustanova u zemlji s ciljem da se i dalje razvija kako bi slijedila i udovoljavala najvišim zdravstvenim standardima na zadovoljstvo svih njezinih bolesnika i djelatnika.

Prof. dr. sc. Damir Matovinović
Doc. dr. sc. Gordan Gulan